

داروهای گیاهی و گیاهان دارویی مورد استفاده در بیماری های پوست

ارائه دهنده:

دکتر لاله خدائی

- بزرگترین و وسیع ترین ارگان بدن انسان
 - تنظیم کننده دمای بدن
 - کنترل کننده دفع و جذب آب و مواد آلی و غیر آلی
 - انتقال حس های مختلف مثل سرما، گرما، زبری و... -
- پوست شامل سه لایه می باشد:**

1. اپیدرم سطحی

محصولات آرایشی و بهداشتی نظیر پاک کننده ها ، لایه بردار ها ، ترمیم کننده یا مرطوب کننده ها بر این لایه تاثیر می گذارد.

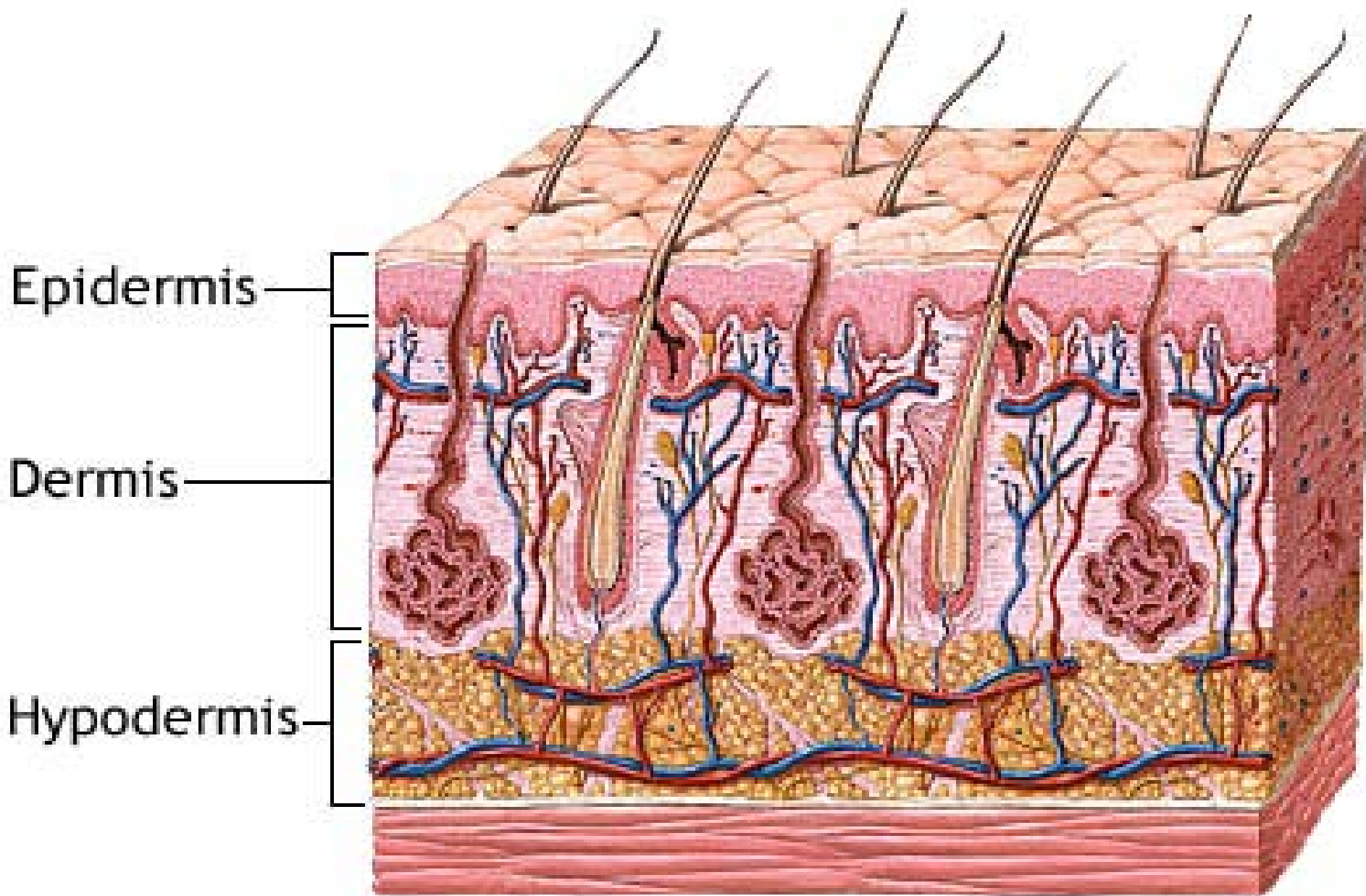
2. درم

فولیکول های مو ، مویرگهای خونی ، غده های چربی و عرق نیز در این لایه قرار دارند . وظیفه اصلی این لایه حفظ استحکام و ارتجاع پوست می باشد .

3. هیپودرم

هیپودرم ،سومین و آخرین لایه پوست ،پوست را به بافتهای ماهیچه ای متصل می نماید .

این لایه به دلیل فراوانی سلولهای چربی، خاصیت ارتجاعی بسیار داشته و به عنوان ضربه گیر (مثل عملکرد فنرها در اتومبیل) عمل می کند . ضربه گیری این لایه ، نقش بسیار مهمی در حفظ و نگهداری مویرگهای خونی و پایانه های عصبی دارد.



درمان عفونتهای اولیه پوست



• Allium spp (onions) پیاز

Family: Liliaceae

عصاره مایی پیاز به عنوان آنتی درماتوفیت

• Scrophularia auriculata (water figwort) گل میمونی

Family: Scrophulariaceae



کل گیاه در اروپا برای درمان آبسه ها و راشها و اولسرها

• Melaleuca alternifolia (tea tree) درخت چای

Family: Myrtaceae

برگ در درمان عفونت های پوستی مثل آکنه و هرپس.

• Fraxinus albus (white ash) زبان گنجشک

Family : Oleaceae



دم کرده پوست ساقه در درمان زخمها و بهبود خارش



- Burns سوختگی ها
- درجات سوختگی :
- درجه 1 : سوختگی لایه فوقانی پوست
- درجه 2 : سوختگی لایه های عمقی تر پوست
- درجه 3 : درگیری تمام لایه های پوست

• درمان سوختگی به روش کاهش درد و جلوگیری از عفونت

• *Alnus spp* (Alder) توسکا *Betula spp*, توس یا غان

Family: *Betulaceae*

• جوشانده پوست ساقه توسط بومیان آمریکا برای کاهش درد ناشی از سوختگی و تاول بکار میرود.

• *Sempervivum tectorum* - همیشهگی

Family: *Crassulaceae* تیره ناز

• دم کرده برگها در اروپا در سوختگی ها مورد استفاده قرار میگیرد.

• *Iris versicolor* (Blue flag) *Iridaceae*

• جوشانده ریشه ها توسط بومیان آمریکا به عنوان مرهم برای سوختگی ها و کبودی ها و زخم ها بکار میرود.

• *Aloe vera* *Liliaceae*

• شیره برگها برای درمان سوختگی و آفتاب سوختگی بکار می رود.

• *Anemone cylindrica* انمون یا شقایق نعمانی *Ranunculaceae*

• برگهای گیاه به عنوان مرهم در سوختگی های شدید بکار می رود.



Rubefaciants & counter irritants •

- محرکهای قوی هستند که سبب گشادشدگی مویرگهای موضع و افزایش جریان خون موضعی و ایجاد گرما در محل میشوند
- درمان دردهای ناشی از زخم ها و دردهای آرتریک



1. *Brassica nigra* (Black mustard) خردل سیاه- دانه

2. *Capparis horrida* (caper) - کور برگها

3. *Capsicum frutescens* (green pepper) Solanaceae

میوههای رسیده و خشک



- همه اینها روفبیانت های قوی هستند که بصورت پلاستر یا ضماد مورد استفاده قرار میگیرند
- با افزایش جریان خون پوست سبب تولید گرمای شوند.

1. **Chamaemelum nobile (German chamomile) بابونه**

2. **Achillea millefolium (Yarrow) بومادران**

• **Family: compositae**

• **سبب افزایش رشد و قدرت مو و نیز درخشندگی موها می شود.**

• زخم‌ها- خونریزی‌ها- کبودی‌ها



✓ *Ferula gummosa* (Apiaceae Family) باریجه

این گیاه منبع رزین و گوم می باشد که در آسیا و در ایران در درمان زخم‌ها مورد استفاده قرار می گیرد.



✓ *Pistacia lentiscus* (Mastich, Anacardiaceae Family) مصطکی

صمغ گیاه در اروپا و خاورمیانه برای کنترل خونریزی بکار می‌رود.

✓ *Curcuma longa* (turmeric, Zingibraceae Family) زردچوبه

عصاره ریشه‌ها در درمان زخم و کبودی بکار می‌رود.



✓ *Aesculus hippocastanum* (horse chestnut) شاه بلوط هندی

تیره شاه بلوط Family: Hippocastanum

✓ **ازمیوه‌های** این گیاه برای تهیه ژل اسین استفاده می‌شود که دارای خواص ضد التهاب و کاهش نفوذ پذیری مویرگی است و موجب بهبودی کبودیهاست.

✓ *Ananus camosum* (pineapple, Bromeliaceae) آناناس

فراورده های پوستی موجود در بازار ایران

• پماد کالاندولا

1. پماد کالاندولا دارای عصاره توتال از گل‌های Calendula officinalis

- حاوی کاروتنوئیدها، فلاونوئیدها، ساپونوزیدها، کالندین، منگنز، تانن، موسیلاژ و اسانس می باشد.



• موارد مصرف

1. پماد کالاندولا با دارا بودن خواص ضد التهابی، ترمیم کننده و ضد میکروبی در موارد زیر نیز می تواند مورد استفاده قرار گیرد:
2. درماتیت های آلرژیک .
3. سوختگی های ادراری نوزادان .
4. آزردهای جلدی ناشی از خراش ها و بریدگیهای سطحی .
5. خشکی و ترک های پوست .
6. گزیدگی حشرات
7. پیشگیری و درمان آفتاب سوختگی

• ENOXOLONE انوکسولون

□ پماد انوکسولون حاوی 2% اسید گلیسیریتینیک می باشد که از گیاه شیرین بیان به دست می آید .



انوکسولون در درمان التهابات پوستی و موارد زیر بکار می رود :

1. قرمزی پوست نوزادان ناشی از ادرار سوختگی
2. قرمزی پوست در اثر آفتاب سوختگی
3. اگزماهای ملایم در سطح صورت ، پلکها و اطراف دهان
4. خارش ناشی از نیش حشرات ، خارش های انگلی یا خارش دستگاه تناسلی در زنان

• ملیسان

1. ژل ملیسان حاوی 1% عصاره خشك بادرنجبویه *Melissa off* می باشد.
2. گیاه بادرنجبویه دارای اثر متوقف کننده فعالیت ویروسها (ضدآفت و تبخال) می باشد.

پماد میرتوپلکس MYRTOPLEX و محلول MYRTEX

1. حاوی اسانس گیاه مورد *Myrtus communis*
2. (حاوی حداقل 946 میلی گرم سینئول) می باشد .
3. منو و سزکوئی ترپنهای موجود در اسانس مورد دارای خاصیت ضد باکتریایی ، ضد قارچی و دزائفکتانت می باشند.

• عوارض جانبی :

- 1- مصرف داخلی مورد در موارد نادر موجب تهوع ، استفراغ و اسهال می گردد
- 2- در نوزادان و کودکان موجب اسپاسم حنجره ، اسپاسم برونش ، حملات شبه آسم و حتی نارسایی تنفسی می گردد .



● کرم لینودرم

- روغن بذر گل مغربی [Evening Primrose Oil (EPO)]
- روغن گل مغربی بعنوان منبع گاما- لینولنیک مورد توجه میباشد.
- ضد التهاب
- ضد حساسیت

● تصحیح کننده کمبود اسید چرب ضروری امگا6

● کاهشده فشار خون

● موارد مصرف :

1. درمان علامتی بیماریهای حاد و مزمن پوست خشک (Dry skin) مانند اگزما

2. تامین مجدد رطوبت و نرمی پوست

● Mycoderm Topical Lotion لوسیون موضعی مایکودرم

- (Artemisia sieberi) - حاوی اسانس درمنه
- درمان بیماری های قارچی سطحی: تینه آ و رسیکالر
- بر اساس وجود حداقل 15 میلی گرم آلفاتوجون در هر میلی لیتر فرآورده



- گیاه سدر (کنار)
- بومي جنوب ايران
- **برگ‌ها:** شستشوي موها و بدن و رنگ کردن موها
- ❖ در طب سنتي ايران
- آنتي سپتيک
- ضد قارچ
- ضد التهاب
- نرم‌کننده
- براي درمان بيماري‌هاي پوستي از جمله درماتيت اتوپيک
- داراي اثرات آنتي‌ميكروبيال و آنتي‌اکسידان
- فرآورده‌هاي آرايشي
- درمان پسوريازيس
- ❖ موارد مصرف
- انواع درماتيت (اگزما) از جمله درماتيت اتوپيک و درماتيت تماسي تحريکي.

1. اسانس اسطوخدوس (*Lavandula stoechas*)
 2. اسانس شمعداني عطري (*Pelargonium roseum*)
- حاوی ژرانیول، استرهای لینایل و ژرانیل، ترپینئول، لینالول

اسطوخدوس

- درمان موضعي آکنه
- پیشگیری از ایجاد اسکار در صورت و بروز لک صورت و بدن.
- یکی از با ارزشترین روغنها برای درمان آکنه
- مهار باکتریهای عامل عفونتهای پوستي
- تسکین پوست
- برقراري تعادل در تولید بیش از حد سبوم و کاهش ایجاد اسکار
- داراي اثرات آنتي باکتریال و ضدقارچ
- تأثیر خوبی روی باکتریهای گرم منفي داشته و تا حدودي سوشهای سودوموناس را پوشش مي دهد.
- کاربرد موضعي اسانس اسطوخدوس داراي خواص قرمزکننده
- ضد درد، ضد حساسیت و ضدالتهاب

اسانس شمعداني عطري

- ضد افسردگي و ضد عفوني کننده
- يك قابض ارزشمند
- هموستاتيك (متوقف کننده خونريزي)
- موجب پيشبرد التيام سريع مي شود كه آنرا براي درمان جراحت بسيار مفيد مي كند.
- استافيلوكوك طلائي و پسودوموناس آئروژينوزا از سوش هاي مهمي هستند كه ژرانيوم بر عليه آنها مؤثر است.

• لاژکس

1. ژل صبر زرد طبي (Aloe vera)،
 2. اسانس شمعداني عطري (Pelargonium roseum)
 3. اسانس اسطوخدوس (Lavandula stoechas)
- موارد مصرف:

• ترميم و ضد عفوني سوختگي هاي درجه او II

• Kamil کرم کامیل

1. Matricaria chamomilla
2. حاوی 5% عصاره آبی 0.5% اسانس بایونه
3. درمان التهابات پوستی،
4. آزردهای جلدی ناشی از خراش ها و بریدگی های سطحی
5. خشکی و ترک های پوست



با تشکر از توجه شما